

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt. Félévre
2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:

3 hasábos petitsor egyszer
9 kr. többszöri hirdetésnél
7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyilt-tér petit sora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“, a „kanizsai és novai járási községi és körjegyzők egylet“-nek hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertetlen leveleket csak
ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

HIRDETÉS.

A zala-eggerszegi autonómiai ötös bizottság a vi-
lági képviselő választásra a zala-eggerszegi plébániá-
ban a folyó évi július hó 30. 31. és augusztus hó
1-ső napját tűzte ki. Miről a zala-eggerszegi s ide-
tartozó fölkhalközségi választók azzal értesítettek, hogy
a szavazás a fenti napokon d. e. 8 órától d. u. 6
óráig az elemi iskola helyiségében fog történni.

Zala-Eggerszeg, 1897. július hó 15-én.

Az ötös bizottság.

A megélhetés nehézsége.

Általánossá lesz az egész országban a panasz,
hogy nehéz, sőt lehetetlen napjainkban a megélhetés!

Zugolódna a munkások és véres napoknak va-
gyunk nem egy helyen örömtelenül tanui

Zugolódna a kis iparosok és szomoruan kell
tapasztalunk, mint jut napról-napra tönkre a kis
ipar, amely annyi ezer, meg ezer embernek nyújtott
biztos kenyeret.

Pang a kereskedelem is, különösen a vidéken.
egymás után jutnak a tönk szélére a kereskedők;
sorba buknak és fáradságuk jutalma a csőd, mely
mindent elnyel.

Szóval megindult az egész vonalon a pusztulás!

S éppen most indult egy mozgalom a pénzinté-
zetek körében, hogy annyi a heverő tőke, oly óriási
a pénzhalmaz, ami a bankokba vándorol, hogy le-
 kell szállítani a kamatlabákat.

A pénz tehát sok és még sincsen biztos meg-
élhetés, még sincsen ipar, még sincsen kereskedelem,
még sincsen elég vállalkozás!

Van iparunk, csak hogy az gyári és épen ez öli
meg kis iparosunkat, amely egy-két évtized előtt
izmos és életerős volt.

A „Zalamegye“ tárcája.**A szegény Mátvás.**

— Életkép a börtönből. —

Miért nevezem szegénynek? Mikor anyagilag nem volt
az, mert hiszen az első gazdák egyike volt falujában —
neki voltak a legszebb lovai, tehenei, s a dohánybevaltó
hivatalhoz is ő adta be a legtöbb és legpirosabb dohányt.
Melynek árából adója levonása után is maradt annyi, hogy
félre is tehetett belőle.

Meg azután szép, jó családja is volt, éltrevaló,
gondos, takarékos felesége, egy szép serdüő fia és viruló
menyeske leánya; s Mátvás még alig volt 40 éves, máris
unokát ringatott térdein.

Megvolt egész boldogsága, jóléte és becsülete, néhány
év múlva bíró is lehetett volna falujában, mely állás egyike
a nép szeretete és bizodalmanak, — midőn egy váratlan
szerencsétlenség mindent megsemmisített; házi boldogságot,
megelégedést és becsületet, s ezek nélkül mit ér már most
a gazdaság is!?

Volt ugyanis Mátvásnak egy házsártos sógora, ki a
feleségének vette el a testvérét, ki szinte jómódu gazda
ember volt, hanem jobban szerette a Söntés melletti lócat
az ivóban, mint az otthoni patkát a bubos mellett.

Ezen rossz szokása miatt Jóska sógornak igen sok
kellemetlensége volt feleségével, ki őt rendetlen élete miatt
igen sokszor pirongatta, mire Jóska sógor rendszeren dühös
lett és a feleségét gyakran meg is ütlegelte, ki türe,
amíg türehte az ütlegelést, de végre rendszeren megszaladt
előle és testvérehez menekült, ki a szomszédban lakó szegény
Mátvás felesége volt.

Egy farsangi este Jóska sógor szokása szerint ismét
részezen jött haza a falu korcsmájából és szokás szerint

* Mutatvány Tóth Mór kir. ügyész „A jó madarak“ című
munkájából, mely e napokban jelenik meg Szódi S. kiadásában
Karcagon. Ára a tíz és fél ivre terjedő műnek igen csinos kiállítás-
ban 2 korona.

Vállalkozás pedig ugyancsak nincsen bennünk.
Csak spekulálunk és tőkénket a kisipar, vagy keres-
kedelem, avagy más tisztességes vállalat fellendítésére
nem bocsátjuk ki karmaink közül. Hadd fekdjék
pénzünk inkább a bankban, őrizték a vaspántok!

A kisipar és kereskedelem meg hadd pusztuljon!
Hiszen az szaporítja a milliokat! Oh mert a milliók
a gyári ipar szolgálatában állanak.

Sajnos, de így van! A nép legtöbb rétegében
általános az elégedetlenség, a zúgolódás, a kereset-
képtelenség, a tönkrejutás, a pusztulás!

Sokan nem akarják ezt észrevenni. Így maga
a kormány is nehezen vette észre. Aonban egy kül-
döttség járt a kereskedelemügyi miniszternél, aki
látva a feltétlenül sürgős orvoslást igénylő, súlyos
bajokat, felkérte a küdöttség tagjait a baj orvoslá-
sára vonatkozó javaslatuk előterjesztésére.

Ma már ritkán hallhatunk ilyesmit! Egy mi-
niszter, aki a bajt nemcsak elismerni és orvosolni
akarja, hanem az orvoslást azoktól akarja megta-
nálni, akik azt legjobban tudják, mert hisz a baj
őket éri közvetlenül!

Ez őszinte felszólításra legyen a felelet is őszinte!
A küdöttség megmondta a bajnak gyógmódját a
nagy közönség nevében. Mondjuk el mi is, szintén
a közvéleménynek óhajtván igaz tolmácsolói lenni.

A megélhetést nehezézte tette pénzsovár korunk,
mely újra felvette a pénz értékét, noha annak ka-
matlába csak alább szállhat. S a megélhetést nehe-
zítí az általános drágaság, mely az ország közgazda-
sági piacait jellemzi. S ha ehhez hozzáteszük, hogy
a keresetforrás megdöbentően kicsiny, előttünk lát-
juk a baj fő okát.

De menjünk tovább!

A gyáripar nemcsak versenyezni akart a kis
iparral, hanem sikerült is azt teljesen kiszorítania,
tönkre tennie. Sok országban így van s elkerülhetet-
len. Nekünk azonban a kisiparnak tönkretételét meg-
kellett volna akadályoznunk; mert honi nagyiparunk
bölcsője, szülő anyja az elterjedt kisipar volt. Már

ismét összeharagult a feleségével, s midőn az nem szünt
meg vele nyelvelni, ütözköz után nyúlt és a sarokban
álló fejszét kapta fel, mire a menyecske, látva a veszedelmet,
kiugrott az udvarra s áttörve magát a liceum kerítésén.
Istenre kérte néjét, hogy rejtse el férje boszúja elől, mert
az agyon akarta őt ütni.

A jó testvér a padra küldötte fel üldözött nővérét
és hogy az ott még nagyobb biztonságban érhesse magát,
még a padra járó létrát is elvette helyéről és szivdobogva
várta a bekövetkezendő eseményt.

Pedig ha tudta volna szegény jó Borsca, mi fog
mindjárt következni, nemcsak dobogott volna a szive, hanem
meg is repedt volna.

Alig hogy elbujtatta az üldözött aszszonyt, alig hogy
az betudta magát ázni a kukoricaszár alá, már ütötték a
kaput, már dörömbölt Jóska sógor a fejszével a kis ajtón,
szívva és káromkodva embert s világot, halállal fenyegetve
elszökött feleségét.

Mátvás nem tudott az egész dologról semmit, ő éppen
az istállóban almozott a jószág alá, mikor a kapuitéseket
meghallotta s még a vasvillát is kezében felejtette, úgy
ment ki a nagy lármára, s látta az udvaron állani reszkető fele-
ségét s halotta azéktelen káromkodást és fenyegetést az utcáról.

„Be ne ereszd kedves párom, mert megöli Apollót,
igérd meg, hogy be nem eresztet.“

„Ne félj feleség, nem jön az ide ma, holnap pedig
majd csendesebb lesz, csak te eredj be a házba, nem
neked való azt a csunya beszédet hallani.“

Borsca engedett ura parancsának és bement. Mátvás
pedig egyenesen a kis ajtóhoz lépett, mely belülről be volt
reteszelve.

„Ki az, mit akar? — kérdező csendesen a kívülről
dörömbözöt.“

„No csak hogy itt vagy, te házasságrontó nyavalyás;
hiszen veled is lesz mindjárt számolni valóm, csak gyere ki.“

„Ejnye Jóska sógor de mérges vagy, csak nem
haragszol talán rám, hogy még engem is fenyegetsz?“

„Gyere hát ki, ha van „mersz“ benned, te ravaszabb
a rókánál, gyávább a nyulnál, te anyámasszony katonája!

pedig szabad-e a fejlődő gyermeknek éhen halatni
édes anyját? S a kisipar pangása hány ezer és
ezer jó magyar polgárt tett kenyérkeresetképtelenné,
átadva családjaikat a nyomornak, a szükségnek!

Minek szegődött az államhatalom is három év-
fűzeden át a gyáripar szolgálatába? A katonai szállí-
tásokból miért nem juttatott a kisipar képviselőinek?
Juttathatnak a gyár-iparnak is, de ha kell ötven-
ezer bakkancs, 25.000-et elkészíthetnek százával
a kisiparosoknál is! Ez esetben például 250 kisipa-
ros jut szép keresethez.

Miért idegenkednek a kisiparosoktól, mikor azok
a munkát legalább ép úgy elkészítik, mint a gyá-
rosok gépei!

S mégis viszont a kereskedelem terén mit ta-
pasztalunk? Hogy a kereskedők szükségleti cikkeiket
külföldről szerzik be s oly drágán, hogy szinten nem
boldogulhatnak.

Ehhez járul a hitelnek a hiánya. Melyik kis-
iparosnak van például ma a fővárosban hitele? S
melyik kereskedő kapna nagyobb hitelt egy pénz-
intézettől akár váltóra is?

A kormánynak, mint az államhatalom képviselő-
lőnek, mind erre gondolnia kell s ha meghallgatja
a bajokat, elmondhatja a bajok gyógyszerét, az ország
jövője érdekében orvosolnia is kell azokat. Ha csak
nem akarunk tünetim elszegényesedésünk általánosó-
dásával!

Jegyzőkönyv,

felőle a Zala-eggerszegi gazdasági egyesület 1897. évi július
hó 11-én Keszthelyen tartott rendes közgyűlésében.

Jelenlevők:

Háczky Kálmán ügy. elnök, dr. gróf Jankovich László
főispán, Koller István II. od. elnök, Nedeczky Jenő, Nagy
László, Hertelendy József, Dezső Béla, Hertelendy Ferenc,
Csertán Károly, Csertán László, Szily Dezső, Szűcs Dezső,
Szűcs Zsigmond, dr. Csanády Gusztáv, Kiss József, Sparszam
Pál, Schadt János, Czákó Béla, Bakó Gyula, Talabér
László, ifj. Rajky Lajos, dr. Harlek Ágost, ifj. Tóth István,
Kemény Andor, dr. Vízlendvay József, Vízlendvay Sándor.

Mátvás erős, izmos, bátor ember volt, termet
majdnem egy öl magas, széles munkabíró vállakkal, erős,
edzett karokkal, ki csak mosolygott Jóska sógor fenyege-
tésén, a ki alig ért neki a vállá középig.

Hanem már akkor, mikor közöttük a szóváltás meg-
kezdődött, egy csoport kíváncsi ember gyűlt a ház elébe,
nem azért, hogy a veszedelmet csitítsa, hanem hogy a vesze-
kedés végét megtudja és gyönyörködjék a mások kárhozatán.

Mert minek avatkoznék a más dolgába, arra való az
előljáróság, az előljáróság pedig sohasem ér a helyszínére
annak idején, hanem rendszeren akkor, midőn már megvan
a veszedelem.

Most hangok hallatszottak már a tömegből, „nem
mer kijönni, Mátvás fél Jóskaótól, anyámasszony katonája.“

Mátvás restelte nagyon, hogy őt gyáva embernek
tartják, pirult a tömeg röhgésén és tartott attól, hogy
rajta szárad a bolondul rádöntő eszűnév, s örök gyalázatkeut
fogja azt hordani fia, unokája és minden maradéka, mint
az már elég gyalázatos szokás a mi magyar faj népünkél.

Megígérte ugyan feleségének, hogy nem eresztí be
a dühögő embert, de azt nem ígérte meg, hogy ki ne
menjen elébe az utcára, pedig bár ne tette volna, bár
inkább száradt volna a eszűnév rajta ésmaradéka mindörökre.

De hát ki tudja a jövődöt előre Istenen kívül?

Mátvás is szép lassan eltolta a reteszt, kinyitotta a
kis ajtót és kilépe a küszöbre, szembe találta magát só-
gorával, ki az italtól feldühödvé, mint a veszett állat állott
a tömeg előtt éktelen káromkodással ajkain és egy súlyos
fejszével kezében.

„Vége az életednek, ha be nem eresztet“, ordított
sógorára, „te gyalázatos házasságrontó, állj felre előlem,
mert különben meghalsz.“

„Már pedig nem halok sógor, pedig félre sem állok,
míg nem tudom, mi a szándékod“ felelt Mátvás nyugodtan.

„Nem parancsolsz te nekem, szabad vagyok a fele-
ségemmel, ura vagyok neki, bírāja vagyok neki, itélek
felette életre-halálra s ma még meghal valaki.“

„Legyen eszed Jóska sógor és ne csinálj veszedelmet“
— csitítá Mátvás a feldühödött embert, „menj haza

Malatinszky Ferenc, dr. Háy István, dr. Tuboly Gyula, Sebestény József, Baranyay Odón, Grunmer Károly, Grunmer Ernő, Csutor János stb. Orosz Pál egyesületi tagok, ez utóbbi ügyis mint jegyző.

Ügyvezető elnök üdvözlö a szép számmal jelenlevő egyesületi tagokat és megnyitja az ülést. Az ülés jegyzőkönyvének hitesesítésére felkértek: dr. Haudek Ágoston és Csértán Károly e. tag urak.

21/48.

Ügyvezető elnök előadja, hogy az egyesület f. évi májusi közgyűlésén elhatározta Zalavármegye területén a gazda hitel és fogyasztási szövetkezet létesítését; illetve a mennyiben már 5 ily szövetkezet sikerrel működik a megye területén, ilyenek minél több helyen leendő szervezését előmozdítani és támogatni feladatait tüzi ki. E célból lépett érintkezésbe a hazai szövetkezetek központjával Budapesten, minek folytán dr. Bernát István ur közgazdasági író, a „Magyar Gazdák Szemléje“ és a „Szövetkezés“ című folyóiratok szerkesztője, szíves volt az egyesület felkérésére a mai közgyűlésen megjelenni, hogy itt, mint a szövetkezetek ismert és fáradszónak apostola, élő szóval ismertesse meg a szövetkezetek lényegét, hasznát és szükségességét, és hogy utbaigazítást adjon a kezdeményezés- és szervezésre nézve is. Az ügyvezető elnök eme kijelentése után dr. Bernát István bő ismeretei, szakavatottsága és tapasztalatai nyomán megismerteti a szövetkezetek lényegét és szervezését, megajánlja egyúttal a szervezések körüli szíves közreműködését és tanácsát is.

Az érdekes és tanulságos előadást teljes figyelem- és meleg érdeklődéssel hallgatták meg a jelenlevők. Érdeklődésük nyomban nyilvánult is; mert elhatározatott egy központi bizottság alakítása, mely a szövetkezetek ügyében járásonkint oly egyénekkel lép érintkezésbe, kik az ügyet felkarolva, ezek létesítése körülhatárolt köze működjenek.

Ezen központi bizottságba választottak: Háczky Kálmán ügyvezető elnök, Csértán Károly, dr. Haudek Ágoston, Szily Dezső és Orosz Pál egyesületi titkár. Ez után az ügyvezető elnök dr. Bernát István urnak meleg szavakban megköszöni, hogy a közgyűlésen megjelenni szíves volt, a közgyűlés pedig szíves érdeklődése- és közreműködéséért jegyzőkönyvileg szíves köszönetet s azt részére kivonatilag megküldeni rendeli.

22.

Ügyvezető elnök ur szóval jelenti, hogy az egyesület elnöke, méltóságos Svastics Benő ur, ragaszkodva már előbb írásban történt lemondásához, megbízta arra nézve, miszerint újból kijelenteni szíveskedjék nevében, hogy elnöki tisztéről lemond.

Tudomásul szolgál. Az elnök választása f. évi decemberi közgyűlés tüzetik ki, mikor az egyesület egész tisztikara választás alá kerül.

23/58.

Az „Országos magyar gazdasági egyesület“ szőlőművelési és borászati szakosztálya f. évi szept. havában egy nagyobb szabású szőlőszeti tanulmányutat rendez, melynek keretében a „Balaton vidéki“ szőlők megtekintése is helyt foglal. Ezen tanulmányút érinti szept. 13-án Balaton-Füredet és Csopakot, 14-én Révfülöp, Badacsony, Keszthelyt, 15-én Lesencze-Tomajt, 16-án Fonyódot.

Az országos magy. gazd. egyesület az iránt keresé meg a zalavármegyei gazd. egyesületet, hogy ezen tanulmány utra tagjainak figyelmét felhívja, különösen oly irányban, hogy a szőlővel bíró birtokosok a tanulmányozókat a helyszínen szívesen fogadják és őket a szükséges felvilágosításokkal ellátni szíveskedjenek.

A közgyűlés örövendve vesz tudomást a tervezett tanulmány utról s a megnevezett vidékeken fogadó bizottságokat szervez s ennek tagjait felkérte: *Balaton-Füred- és Csopakra*: Tarányi Ferenc elnöke alatt: Pokorny Frigyes tihanyi kormányzó, Hertelendy István dörgicssei, Kovács Antal csopaki lakosok.

békével és mikorra kialuszod magad, a feleséged is otthon lesz“.

De a részegség! vadállattá aljasodott ember Mátyás esítőt szavait gyavaságnak vette s felbátorítva a háta mögött csoportosult tömeg egyes felkiáltásaitól, még indulatosabban erőszakolta a bemenetelt s fejszéjét feje felett megforgatva, vére forgó szemekkel rohant a kis ajtó felé, hol Mátyás állott a kezében felejtett vasvillával. „Ne gyere közelebb, be ne lépjél portámon, mert életeddel játszol“, — inté Mátyás a feléje rohanó részeg embert komoly, fenyegető hangon; de az, mint a hegyről lerohanó kő, nem látva semmit, nem hallgatva semmire, rohant egyenesen Mátyásnak s egy súlyos vágást mért annak fejére, mi ha megéri, vállig hasította volna alá fejét, de Mátyás idejében beljebb ugrott portájára, s így a súlyos fejsze éle csakis az ajtófélfát érte meg, lehasítva abból egy jókora darabot.

Persze, hogy ha a nézők jóra való, értelmes emberek, kötelességeket értő polgárok lettek volna, régen megakadályozhatták és még kezdetén elfojthatták volna a veszedelmet, mert hiszen világosan látták, hogy egy részeg ember, kezében éles fejszével, más portáját támadta meg minden igaz ok nélkül s nekik egyszerűen a részeg embert lefegyverezni és a község házához kísérmők lett volna kötelességük; ezt azonban nem hogy elmulasztották, hanem még egyes felkiáltásaikkal szarvat is adtak a magánkülvilági állapotban levő részeg embernek, s a megtámadott szegény Mátyás higgadságát is gyavaságra magyarázták már akkor, midőn az a kapuajtót kinyitni vonakodott. Most pedig, midőn a sógora által reá irányzott ütés elől, melyet ha ki nem kerül, életét *ontotta* volna ki, — udvarára visszaugrótt — futásnak tekintve, helyeslőleg rohögtek fel s ezáltal mig egyrésztől vérszemét adtak a megtámadotnak, a megtámadott egyénben keltették fel az ellenállás határozottságát.

Igy történt azután, hogy midőn Jóska sógor a védtelenül maradt nyitva levő kapuajtón visszavonuló sógora után az udvarba benyomult s annak feje fele ismét egy súlyos vágást mért, megmozdult Mátyás kezében a vasvilla, a mivel mig egyrésztől felfogta a reá irányzott ülést, a méltatlanság és igazság érzete által felháborítva

Badacsonyra: Bogyay István elnöke alatt: Bogyay Máté, Magetti Géza, Szűcs Dezső, Skublics Gyula, Skublics Zsigmond, Skublics Jenő.

Keszthelyre: Dr. Csanády Gusztáv.

Révfülöpre: Engelbrecht Károly, Gaál László.

Lesencze-Tomajra: Hertelendy Ferenc elnöke alatt: Virius Vince, ifj. Rajky Lajos, Puthéani Géza báró, Takács Jenő.

A közgyűlés megbízta az ügyvezető elnökséget, hogy magát érintkezésbe téve a nevezett elnök urakkal, a közgyűlés határozatát velük közölje és a tanulmányi kirándulásra figyelmüket felhívja.

24/ad. 8—61.

Az egyesületnek f. évi május hó 2 án tartott közgyűlésén megalakított a megyei lötenyészési bizottság. Mivel azonban akkor egy járás tévesen kihagyatott s a járásonkint beosztás sem felelt meg főkéletesen a kívánalmaknak, a megyei lötenyészési bizottság a mai közgyűlésen újból alakított meg, illetve helyesbítettett a következőképp: A lötenyészési bizottság alelnöke: Koller István, ki az elnöki teendőkkel is megbízatik.

Pacsai járásban: elnök: Véssey László. Tagok: Baranyay Odón, dr. Haudek Ágost, Clement Lipót, Grunmer Ernő.

Nagy-Kaniszi járásban és Kanizsa városában: elnök: Koller István. Tagok: dr. Vizlendvay József, Vizlendvay Sándor, Somogyi Gyula, Dervarics Ákos, Inkey László.

Z.-Szt.-Gróthi járásban: elnök: Gróf Batthiányi József. Tagok: Bathiányi Ernő gróf, Malatinszky Ferenc, Bezerédj László.

Tapolcai járásban: elnök Bogyay István. Tagok: Hertelendy Ferenc, ifj. Rajky Lajos, Szezemenszky Gyula.

Sümegi járásban: elnök: Gyömörey János. Tagok: Bogyay János, ifj. Háczky Kálmán, Szűcs Zsigmond.

Letenyi járásban: elnök: Szulkovszky Viktor herceg. Tagok: Tamás Ádám, Tamás Gyula, Stern Zsigmond.

Novai járásban: elnök: Dervarics János. Tagok: Deák Mihály, Stádel János, Strausz Sándor.

Alsó-Lendvai járásban: elnök: Magetti Géza. Tagok: Hajós Mihály, Vlasits Nándor, Bellosits János.

Csáktornyai járásban: elnök: Tóth István. Tagok: Ziegler Kálmán, Langer Makár, báró Knezevits Victor.

Perlaki járásban: elnök: Szabó Imre. Tagok: Mesztrics Gábor, Banelly Sándor, Glavina György, Peczek György.

Keszthelyi járásban: elnök: Bogyay Máté. Tagok: Hertelendy József, Oltay Guidó, Bezerédj Lajos.

Zala-Egerszegi járásban és Zala-Egerszeg városában: elnök: Farkas József. Tagok: Csértán László, Csillagh Gyula, Csutor János, Babos Armin, Fatér György, Nagy László, Skublics Károly, Marton György, Szily Dezső. Ezen választás eredménye jegyzőkönyvi kivonatban a tek. megyehatóságához átküldetik.

25/40.

A magyar földmívelésügyi m. kir. minister ur értesíti az egyesületet, hogy a marhasó raktárt Z.-Egerszegen Ján Ferenc kereskedőnek adta át; ára a sónak 100 kg. 8 frt.

Tudomásul szolgál.

26/41.

Ugyan nm. földmívelésügyi ministerium utasítja az egyesületet, hogy az egyesület hivatalos közlönye „Értesítő“ egy példányban mindenkor a nevezett ministeriumhoz megküldessék.

Tudomásul szolgál, a felküldés iránt a kiadóhivatal utasítva lett.

27/46.

A nm. földmívelésügyi m. kir. minister ur 31.317. II/v. szám alatt kelt leiratában értesíti az egyesületet, hogy az állami fedeztetési állomások elhelyezésére nézve

vissza vágott és a veszedelem véget ért, Jóska sógor ott feküdt végig nyujtóva, mozdulatlanul, tehetetlenül Mátyás udvarán, a vasvilla vasazott vége épen halántékát érte s ezen ütés épen elégséges volt arra, hogy az italtól és méregtől feldühödött embert örökre csendes emberré tegye.

„Megölte, meggyilkolta sógorát. — Gyilkos! Gyilkos! erőszakos gyilkos!“ hangzott az udvarra tóduló kíváncsi emberek ajkairól, kik körülállva a holttestet, dühös tagjartatás közt fenyegetőleg néztek a szegény Mátyásra.

Az pedig állott, mint egy kőbálvány, megdermedve az ijedségtől, nem látva, nem halva semmit, mint a tompa zúgást és sógora elterült holttestét, kinek nyitott üvegesedett szemei merően reá függesztve voltak, mig nyitott ajkán lassu cseppekben szívárgott alá a vér az udvart elborító tiszta fehér hóra.

Egy vérfolt a tiszta fehér havon és egypár megüvegesedett nyitva levő szem, ezek voltak Mátyás előtt, s ő nem látott mást semmit, nem látta a házból kirohanó feleségét, ki remegő sikoltással borult vállára, nem látta a holttestre boruló sógornőjét, ki szivrepszó jajhangokban öntötte ki fájdalmát, nem látta az ellenzúgó tömeg haragos arcát, ő nem látott mást, mint a néhány csepp vért a havon s a nyitva maradt reá meredő két szemet, csak állott, állott némán és merően; rá nézve ekkor meg volt halva a világ.

Végre megérkezett az előjáróság; — az öreg bíró, a felvégi, a falusi rendőr az alvégi koresmából, a törvénybíró a szomszédból, végre a kishíró a faluházától; akkor jöttek ezek, mikor már nem ríjok, hanem csak a papra és temetésre lett volna szükség.

Hogy volt, mint volt, ki tette, ki kezdte? — kérdészködésnek vége hossza nem volt, s az eredmény végtére is az lett, hogy Mátyást elvezették a falu börtönébe, a holttestet pedig elszállították saját házába, s nagy bölcsen kisütötték bírák uraimék, hogy gyilkosság történt és Mátyás meggyilkolta saját sógorát.

Másnap reggel már megérkezett a vizsgálóbíró egész kíséretével, doktor, sebész, a vizsgálóbíró írmeke, összesen négyen voltak ezek az urak, kiknek oly szomorú kötelesség jutott osztályrészül, hogy csak bünt, szerencsétlenséget

tett azon felterjesztésére az egyesületnek, mely szerint az állami ménék, esetleg koresmahelyiséghez tartozó istállókban is elhelyezhetők legyenek, nem teljesítheti, fenn tartva ez iránt már korábban hozott határozatát.

Tudomásul vétetik.

28/50.

Minister ur önm. a kisgazdák használatára megírandó „Magyargazda kincsesháza“ című gazdasági munkára vonatkozó pályázati hirdetés és utasítás öt példányát megküldi az egyesületnek.

Tudomásul szolgál, a pályázati hirdetés és utasítás az „Értesítőben“ közzé teendő.

29/54.

Földmívelésügyi m. k. minister ur az egyesület által alapított „ezredéves“ tanulmányi ösztöndíj alapító levelét helyben hagyja; egyúttal az egyesületnek tanúsított áldozat készségeért köszönetet mond.

Örövendetes tudomásul szolgál.

30/55.

Földmívelésügyi m. k. minister ur jelentéstétellel hívja fel az egyesületet a szervezendő teli gazdasági tanfolyam- és vándor tanításokra nézve.

Feltesztéssel ügyvezető elnökség megbízatik; egyébként már ez alkalommal jelentheti az egyesületi titkár, hogy a vándor tanítások október hó közepe után megkezdődnek; előbb részint a tanítást elvállalt szak egyének elfoglaltsága, részint a remélhető hallgatóság sürgős mezei és egyéb dolgai és munkái azt lehetetlenné teszik.

Tudomásul vétetik.

31/58.

A földmívelésügyi m. kir. ministerium közli az egyesülettel az angol földmívelésügyi minister urnak, az ebeknek „Nagybritániában“ való partra szállítására vonatkozó rendeletét.

Tudomásul szolgál.

32/57.

„Festetics György gróf“ georgicon alapító, arckép leleplezési ünnepélyére meghívott keszthelyi felsőbb gazdasági tanintézeti hallgatók az egyesület szíves vendéglátásáért köszönetüket fejezik ki.

Tudomásul szolgál.

33/52.

Tolnay Tivadar nagy-görbői lakos és birtokos, az egyesület rendes tagja, az iránt keresi meg az egyesületet, hogy az alapítói jog elhunyt atyja Tolnay Károly után reá ruháztassék át.

A közgyűlés az alapítói jogot az alapszabályok 4. §-a értelmében folyamodóra átruházza, erről végzésileg értesíteni rendeli, egyúttal a rendes tagok sorából az alapító tagok közé felveszi.

34/42.

Egyesületi titkár jelenti, hogy dr. Dezsényi Árpád keszthelyi, Anyos Kálmán köveskúti és Hoffman Béla pusztamagyaródi lakosok az egyesület rendes tagjai sorába felvételre jelentkeznek.

Örövendetes tudomásul szolgál, a rendes tagok sorába 1897. évi január 1-től felvétetnek, részükre a felvételi okmány elküldetik, felvételükről pedig az „Első Magyar Általános Biztosító Társaság“ fő ügynöksége Nagy-Kaniszan, a „Zalamegye“ című lap kiadóhivatala Zala-Egerszegen és az egyesületi pénztárnok értesítendők.

35/51.

Az országos magyar gazdasági egyesület f. évi szept. hó 20—30-ig sörárpa kiállítását és vásárt rendez.

Tudomásul szolgál.

36/59.

A „Sümeg vidéki gazdakör“ az iránt keresi meg az anyaegyesületet, hogy a kör tagjai az 5 frt tagsági díjat

vizsgálják, hogy csak fájdalmat, szenvedést és siralmat okoznak embertársaiknak, azért, hogy az igazság kiderítve legyen.

Es volt a faluban nagy sürgés, forgás, — egyik része ott ácsorgott a halottas ház ablakai alatt, lesve a boncofásra, más része a faluházánál levő börtön ablakai alatt ólalkodott, hogy a szegény Mátyást, kit különben jól ismert, megláthassa. Kíváncsi lévén mindenik, minő az ember, ha boncolják és milyen az ember, ha gyilkos. Részvét és szájalom azonban hiányzott ezen kíváncsiak szívéből.

Estve felé pedig, mikor a meghaltat a temetőbe kikisérték, Mátyást is akkor vitték ki a faluból, egyenesen a megyeházánál levő központi börtönbe a híres három kereszt alá.

„Három kereszt alá“, így hívják a megyei székháznál levő központi börtönt azon három keresztől, melyek köből kifaragva a rostélyos ajtó felett felnyulik és a kinszenvedés kálváriáját ábrázolja.

Jó jelképe ez a börtönt lakó szerencsétleneknek, mert hiszen az Isten fia bűnösökért halt meg s a jobbján függő lator, ki halála órájában tért meg — biztatást kapott a bocsánatra és az örök üdvösségre.

Ezt jelentené a három kereszt a börtön ajtó felett s hivatása volna inteni a gonoszokat a töredelmes bűnbánatra és javulásra, mert hiszen a földi élet csak is rövid itt mulatás s mindenkinek kötelessége gondolkodni arról a túlvilági életéről, mely reá vár, s arról a bizonyos halálról, melyet el nem kerülhet, mely megelőzi a túlvilági életet.

De hát nagyon kevesen gondolnak a halálra életükben és kevesek azok, a kik bűnbánatról és töredelmességről gondolkodnak akkor, midőn volna okuk magokba szállva esendes kimulásukról gondolkodni.

Hanem ezen kevesek egyike volt a szegény Mátyás, ki megalázva a fájdalomtól, össze esve a szegény és gyalázott nyomása alatt, arról gondolkodott mindíg: „bárha ő sohasem született volna!“

Azon szoba, a hová zárták, egy tiszta, négyszögletű nagy bolthajtásos terem volt, fehérre meszelt fatakkal és az udvarára nyíló magasan vágott dupla rostélyzatú ablakkal.

a f. évben még a kör pénztárába fizessék be és ne az anvagyeseletnél, mert azok az összegek már a f. évi költségvetésbe a körnek felvették és így már részben fel is használtattak.

A közgyűlés a kör kérelmét elszámolás kötelezettsége mellett elfogadja, miről a kör elnöksége értesítendő lesz. Egyéb tárgya ezen ülésnek nem lévén, miután az ügyvezető elnök a tagok buzgó érdeklődéséért köszönetet mond, az ülést bezárja.

Jegyzte:
Orosz Pál s. k.,
egys. titkár.

Kmf.
Háczky Kálmán s. k.,
ügyv. elnök.

Árvaügy.

Thassy Miklós árnasszéki elnöknek a kizigazgatási bizottság július havi üléséhez beterjesztett féléves jelentése alapján vármegyénk árvaügyére vonatkozólag közöljük a következőket:

A gyámoltakat és gondnokoltakat illetőleg 1896. december végén gyámság alatt maradt 27.845, a f. év első felében gyámság alá került 1.878, összesen 29.723. Ezek közül a f. év első felében gyámság alól felszabadult: a) teljes nagykorúság folytán 949, b) nagykorúsáttal 42, c) férjhez menetel folytán 116, d) elhalálozás következtében 82, vagyis összesen 1.169 s így a f. év június végén gyámság alatt maradt 28.554. A gondnokoltakat illetőleg 1896. december végén gondnokság alatt maradt 385, a f. év első felében gondnokság alá került 13, összesen 398; ezek közül a f. év első felében a gondnokság alól felszabadult 2, meghalt 4, összesen 6 s így a f. év június végén gondnokság alatt maradt 392.

Gyám volt 1896. december végén 15.465, a f. év első felében gyám lett 935, összesen 16.400; ezek közül a f. év első felében megszünt gyám lenni 560, s így a f. év június végén maradt 15.810 gyám.

Számadás 1896. december végén hátrálékban volt 568, a f. év első felében beadandó lett volna 1.172, összesen 1.740 számadás; ezekből a f. év első felében beérkezett 481 s így a f. év június végén hátrálékban maradt 1.259 számadás, melyből 87 esik 1896. és az előző évekre, 1172 pedig 1897-re.

A fogalmazói karnál 1896. december végén hátrálékban volt 9.615, a f. év első felében beérkezett 20.756, összesen 30.371 ügydarab. Ebből a f. év első felében elintéztek 16.592 darabot s így a f. év június végén hátrálékban maradt 13.779 ügydarab. — Az iródnál 1896. december végén hátrálékban volt 1.591, a f. év első felében leírás végett kiadottak 16.555 s így elintézés alá került 18.166 ügydarab. Ebből a f. év első felében leírtak és expedáltak 16.772 ügydarabot s így a f. év június végén hátrálékban maradt 1.384 ügydarab.

A gyámoknál állásait illetőleg 1896. december végén maradt 4.626 frt 03 kr. készpénzben, 663.463 frt 02 kr. adólevelekben, 761.566 frt 17 kr. értékpapirokban, 3.757 frt 79 kr. drágaságokban vagyis összesen 1.433.413 frt 01 kr. A f. év első felében beérkezett 261.315 frt 58 kr. készpénzben, 204.055 frt 11 kr. magán kötelezvényekben, 35.398 frt 99 kr. értékpapirokban, 12 frt 78 kr. drágaságokban = 500.782 frt 47 kr. vagyis összesen 265.941 frt 61 kr. készpénzben, 867.518 frt 14 kr. magánkötelezvényekben, 796.965 frt 16 kr. értékpapirokban, 3.770 frt 57 kr. drágaságokban = 1.934.195 frt 48

Köröskörül vaságyak állottak a fal mellett tiszta fehér pokróccal leterítve, minden ágy felett egy kis fekete tábla, melyen az ágy tulajdonosának a neve volt reá írva nagy fehér betűkkel. Ezeket kívül volt a szobában egy kecskelábakon álló fehérre surolt asztal, kétfelül deszkaképpel, a sarokban pedig egy nagy vasazott dongájú eszeber, tiszta ivóvízzel, egy mellé készített cserépbögrével.

Itt ült Mátyás ezen szobában a numeró 10-ben, mint azt lakótársaitól hallotta, itt ült az asztal melletti lócán, előtte egy imádságos könyvvel, melyet azonban nem nézett, mert arra két tenyerében volt tetelve, s nem hallott mást, mint a folyosókon járó örök egyhangú lépteit, nem látván mást, mint két szemet, mely rá bámul, ránéz és egy néhány csepp vért a tiszta fehér havon, ezek voltak látványai ében, ezek kísérték nehéz álmaiban.

Nap-nap után telt, — de Mátyás folyvást elfáulva, élettelenül üldögélt a lócán, nem érdekelt semmi, nem vágott semmit tudni, s nem kérdezett senkitől semmit, lelke meg volt halva benne, vagy talán el is költözött már belőle.

Naponként sétára kellett menni rabtársaival s ő fejcsúgyedve botorkált társai között a nagy négyzetű udvaron, nem nézett se jobbra se balra, csak a fehér hóra, mely az udvar kövezetét borította. »Csak már elolvadna ez a hó!»

Egy néhányszor felvezették a vizsgálóbíró elébe, megfélelt minden kérdésre, csak egyre nem tudott megfelelni, arra, midőn a vizsgálóbíró azt kérdezte tőle, hogy: »mit hoz fel saját mentségére?» Erre nem tudott semmit mondani.

Ő neki nem volt mentsége, nála nem volt mentség az, hogy sógoroját védelmezte, nem volt mentség, hogy sógora saját portáján támadta meg, hogy gyilkos eszközökkel kétszer süjtött feléje, ő ezt nem fogadta el saját mentségül, mert őtet saját lelkiismerete kárhooztatta: hogy kikerülhetne volna a veszedelmet, ha ki nem nyíltja az ajtót, ha sógora kezéből kivesszi a fejszét, ha agyon vágatja magát vele, mindezek sokkal jobbák lettek volna reá nézve, mint az, hogy megelégedjen a fejszével, s a mi legkeserűbb, hogy pedig nem volna gyilkos neve, s a mi legkeserűbb, hogy üldöznék a folyvást feléje néző két szem, és nem látna a piros véreseppeket a fehér havon.

Végre olvadni kezdett a hó, az ereszek megcsordultak, a meglágyult hó nagy darabokban hullott le a háztetőkről, a nap sugarai fényesebben sütött be a sűrű rostélyok között, midőn Mátyás a törvényszék elébe vezették.

Ott ülték bírúi a zold asztal mellett, vádlója a sarok melletti kis asztalnál, hátul pedig a tanúk és a megölt sógor özvegy fekete kendővel fején, s könyektől nedves fehér kendővel kezében.

kr. A f. év első felében kiadottak 242.232 frt 18 kr. készpénzben, 61.377 frt 26 kr. magánkötelezvényekben, 36.682 frt 09 kr. értékpapirokban, 428 frt 73 kr. drágaságokban = 340.720 frt 26 kr. s így a f. év június végén maradt 23.709 frt 43 kr. készpénzben, 806.140 frt 88 kr. magán kötelezvényekben, 760.283 frt 07 kr. értékpapirokban, 3.341 frt 84 kr. drágaságokban vagyis összesen 1.593.475 frt 22 kr.

A magánfeleknél elhelyezett tőkét illetőleg 1896. december végén elhelyezve volt 503.990 frt 74 kr., a f. év első felében kihelyeztetett 40.189 frt 34 kr., összesen 544.180 frt 08 kr. Ebből a f. év első felében visszafizetett 39.797 frt 19 kr. s így a f. év június végén kinn elhelyezve maradt 504.382 frt 89 kr.

A kamatot illetőleg 1896. december végén kamathátrálék volt 5.123 frt 40 kr., a f. év első felében esedékessé vált 12.599 frt 75 kr., összesen 17.723 frt 15 kr. Ebből a f. év első felében befizetett 15.281 frt 77 kr. s így a f. év június végén a kamathátrálék 2.441 frt 38 kr.

Virágkorzó és kerékpárverseny.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Tisztelettel tudósítom a z.-egerszegi kerékpáros egyesület július 18-án rendezett versenyről s a karácsonyi egyesület táncmulatságával kapcsolatosan tartott virágos díszfelvonulásáról.

Van ennek az ünnepélynek egyben-másban egy kis nevezetessége is.

Először az, hogy a helybeli karácsonyi egyesület táncmulatságával kapcsolatban minthogy annak javára, népebbé tételére rendezték a virágkorzós felvonulást, tehát humanus célt is szolgáltunk. Ez volt az első díszfelvonulása a kerékpárnak Zala-Egerszegen. Másodszor a szintén jól sikerült bicycle verseny is első versenye volt az egerszegieknek. Harmadszor megjelentek az ünnepélyen s részt vettek a felvonulásban Arkosfalváról Mayer Jánosné urhölgy és Kadelburg Alice kisasszony, az ismert nőbicyclisták. Ez még nagyobb újság a városban és jótékonyan ható a bicycle sportra. Mintegy a jegét török vala meg az előítéletnek. A hölgyek közül többen bátorságot vesznek s nemcsak Zala-Egerszegen is lesznek nőbicyclisták, amint a fülem személyes tanu erre. Végre elismeréssel vagyunk a többi idegenek iránt is, kik Keszthelyről, Zalabérről s Szombathelyről jöve emelték az ünnepély fényét; főleg a derek szombathelyieknek szép csapatja jött el Travnik Gyula zászlós vezetével.

A virágos felvonulásban mintegy 50-en vettünk részt. A zala-egerszegieket nem árt egy kis szelid jóindulattal megrovásban részesíteni. Hátha javokra lesz. Az idevalók közül sokan nem vettek részt. Némelyeknek elromlott a kereke, másoknak nem is volt jó soha — nézete. Kicsinylik a historiát, s rendszeren olyanok, akik felette kicsiny emberek. — Másfelül maga az egerszegi kerékpáros egyesület is úgy látszik, hogy a kezdet kezdetén van. Van az egyesületnek tisztességes egyenruhája, van alapszabálya és utszabálya s mégis majdnem mindnyájan különféle színű és fajtájú öltözetben jelennek meg. Még nincs eléggé kifejldve az érzék. Idővel tán ez is megjön. Kivált ha minél többször látják a szombathelyiek rendezettségét. Végre, ha már benne vagyok a kritikában, megemlítem, hogy a kerékpárosok díszes csapata a rendnek és pontosságának megfelelően öt órákor indult meg Borbely György vezetével végig a széles Kossuth utcán. A hely

és kezdetét vette a tárgyalás; a bírák igazságossága belátta, hogy Mátyás megtámadott volt, hogy sógora fejszével rohanta meg saját portáján, hogy kétszer feléje süjtött, hanem a tanúk mind ezekhez azt vallották, hogy Mátyás világosan fenyegette sógorát, hogy ha portájára lép, életével játszik; s ezen szó döntött. Mátyást vétkes emberölésben büntönsnek ítélték, s tekintve az enyhítő körülményeket, egy évi börtönre ítélték.

Egy évi börtön nem is sok, csak 12 hónapból, — 52 héthől, vagyis 365 napból áll.

Nem sok egy hazatálan, télen, elkészrelett emberre nézve, ki nem becsüli egyéni szabadságát; hanem egy évi rabtság egy becsületes, érzékeny szívű és szabadnak született munkás emberre, kinek otthona, saját háztüzhelye és szerető családja van, egész örök életet képez.

Eljön a tavasz, a verőfénynek csak színe jó be a rostélyos ablakon, melege kint marad, a meleg nem szereti a zárt falakat.

Most otthon tavaszi alú szántanak, a pacirta a szántók feje felett emelkedik magasba, dicsérni az Istent; a réteken nyíló kikiérek közt szaladgálnak a bóbítás bibiék, a faluból kihangzik a déli harangszó, jön az áldott jó feleség az étellel.

Beköszönt a nyár, peng a kasza, a rétek kakuk füves rendei mely illatot terjesztenek magok körül! Érik a kalász — az Isten áldása, — holdvilágás tiszta éjjel s a fürjek pitypalattya nem hat be a szomorú börtönökbe.

Majd eljön az ősz piros gyümölcseivel, érett gerezdejével, — a szüretelők vidám dala nem hat fel a hívős falak közé; itt nincs tavasz, nyár, ősz, itt csak a hervadásnak szomorú tele van.

Végre ujólag szállnak a hóhelyek s újra kinzó emlékezet két fel a szegény Mátyás elméjében, csak ezt el tudná üzni erre a néhány hátra levő hónapra, de az nem marad el tőle sohasem.

Még néhány hónap s a drága szabadság, az a soha eléggé meg nem becsülhető jó, ismét tulajdona lesz a szegény rabnak, fogadást tesz, hogy soha nem veszi el többé.

Hanem akkor egy rémhir kezd szájról-szájra járni a világban, behat az asótté börtönök sötét falain, nincs annak gát, vagy korlát, terjed az faluról-falura, országról-országra. Már az előkészületek nyugtalanítók; elkezdik naponként fényomaggal füstölteni a börtönöket, a szellőztetésre szigorúan felügyelnek, reggelként meleg, rántott levest osztanak ki a rabok között, kemény rendeleteket tesznek közhírré a börtönökben: »hogy a ki legkevesebb változást érez, jelentse magát, — a börtön orvos, fogház felügyelők naponként többször mennek a szegény rabok közzé, s a

színén azonban még nem volt publikum. A bicyclisták megelégedtek arról, hogy a női toillet pár percel tovább szokott tartani. De nem sokára jött a hölgy-jury s omlott a közönség is s e szerint nyújtotta a menet is az ő felvonulását, s hogy így se essék hiba, fél nyolc órákor még egyszer tartott egy 10 perces felvonulást.

A négyelet elnökségéből függetlenül alakult hölgy bíróság három díszes emléket nyújtott át díjat a legjobban feldíszített kerékpáros gazdáinak. Az első díjat, egy csinos toillette készletet, Jakabfy János és Hraborszky Jenő zala-egerszegi bicyclisták nyerték meg speciális tálmányukért, akik sikerülten köztették egymás mellé kerekeiket s együttesen vonultak a fejük fölé vont virág sátor alatt. A második díjat (dohányzó készületek) Lenk Antal zala-egerszegi kerékpáros nyerte egyszerűen, de igen izlésesen rakott mezei virágaival. A harmadik díj (dohány tárca) Kiss János zala-egerszegi egyetli tagé lett. — Igen jó lett volna, ha mindjárt rögtönzésből is juttattak volna egy díjat a vendégek közül főleg a szombathelyieknek, kik között szintén volt egy párhuzamos páros ülés, igaz hogy már gyárilag készített, de érdekes és csinosan díszített kerékpár.

A bicycle verseny a következő eredménnyel végződött:

A vendégek versenyén 5 kilométerben Kántor Ferenc lett első 9 p. 18 mp.-cel. Az egerszegi egyesület ezüstérmét nyerte. Jó második Arnóczky Endre 9 p. 20. mp.-cel, kinek azonban amateur volta ellen óvást emeltek. A bírókát meggyőződött az óvás helyessége felől s Arnóczkyt versenyen kívülnek tekintette. S így a második díjat, az egerszegi egyesület bronz érmét Hoffmann Viktor nyerte el 9 p. 45 mp.-cel. Harmadik lett Travnik Gyula 10 p. 30 mp.-cel. S egyesületünk kis bronz érmét nyerte. Floderer László elbukott s egy kiheverhető sebbel érkezett meg. A versenyzők mindnyájan szombathelyiek voltak.

A házi versenyen 10 kmtrben a Z. E. K. E. tagjai vehettek részt. Itt az első díjat, az ezüst érmét, egy fiatal jó erő, a rokonszenves Csillag Aladár nyerte el 23 p. 30 mp.-cel. Jó kondícióban jött utána rögtön Schütz Frigyes 23 p. 35 mp.-cel. S nagy bronz érmét nyert. A kis bronz éremre bejött harmadiknak Grünwald Mór 24 percre. A negyedik Szamek Adolf is jó versenyzőnek mutatkozik. Most az uton akadályai voltak.

Az általános eredményre nézve megjegyzem, hogy az ország közepé homokkál és kerekvágásokkal van ciferázva s itt-ott a közlekedők is akadályul vannak, sőt Floderer úgy bukott el, hogy az ut szelén szántogató ekével az ökrök elébe futottak. Pedig vasárnap nem szokás szántani.

A versenyt az ország mentén igen szép és érdekfűző nagy közönség nézte, hol a bíróság asztala körül voltak Botfy Lajos, Borbely György, dr. Czinder István, dr. Jámber Márton, Krosz Gyula; időmérők: Kiss János, Rechnitz Sándor és Fodor Gusztáv; indítók: a vendégek versenyén dr. Fürs János és Östreicherer Samu, a házi versenyen dr. Fürst Béla és Stefanecz József; versenyorvos dr. Fürst Béla. A főrendezőben dr. Keresztury József egy. titkár buzgalkodott. S hogy az ünnepélynek nyoma is maradjon, Antal Béla fényképész a bicyclistákat, akiket csak össze szedhetett, egy csoportban megörökítette. Este Botfy Lajos polgármester, jury elnök osztotta ki a díjakat lelkes szavak kíséretében. — Azután vidám táncra keltek s — mint a nota mondja — déli ifjak öröme pántlikát viseltek.

látó.

börtönökben nehéz sóhajlásként hangzik fel: »jön a cholera».

Tehát a cholera terjedése ellen vannak fogamatba véve ezen szomorú előkészületek? — Borzasztó gondolat rabként halni meg. — részvéttlen haldokolni a sötét körhízában és színelom nélkül temettetni el a kozmetetőben idegen sírhalmok közé, idegen földbe s nem látni meg többé az Isten szabad égét!

A szabadságszeretet ellenállhatatlanul úmad most az emberi szívben s valami kimonlhatatlan nyugtalanság rémiti a lelket. Itt halni meg!!

S kérgesedett szívű emberek hullanak térdre s kezdik osmerni az Istent, s kezdenek tanulni imádkozni, mert egyedül csak az, ki ily nehéz napok alatt segíthet.

És Mátyás imádkozik, megdobogtat szívvel számlálja meg hátralevő napjait s ujjával kíséri a fali naptár heteit, hónapjait s lepergő könyvekkel kiált fel: »Csak még egy szabad napot, csak még egyszer láthassam a kék eget, a melegítő napot, a csillagok ragyogó táborát, csak még egyszer, csak egyszer Istenem, csak egy rövid nap szívhasam a szabadság édes levegőjét, azután hadd haljak meg, csak ezt add meg Istenem!»

És az erős Isten meghallgatta a szerencsétlen, forró könyvekben hozzá fohászkozó imáját, a napok kiúzó gyötrelmei és emésztő aggodalmi között fenntartotta őt s míg társai egymásután betegedtek, addig őt kikerülte a halál s megjelent szabadulásának napja.

Vállán kis motyójával ballagott szülő faluja felé, feje felett zengő pacirtik dalait hallgatta gyönyörrel, élvezte a tavaszi nap áldott melegét és gyönyörrel szívtá magába a virágzó rétek illatát; már látta falucskája kis hegyes tornyát s lassan a házak felszálló füstje is szemébe tünt s látta feltűnni a ragyogó tavaszi napot, hallotta a fürjek pitypalattját és feltűnt neki a kék ég millió ragyogó csillagával, midőn lassan megzörgötte belülről bereteszelő ajtaját.

Mi volt ez a viszontlátás, micsoda boldogság vette körül! Hítvese, gyermekei, reszkető öreg szülei mind egy siralommal tarták fel karjaikat s ő magához olette valamennyit, sirt és zokogott s nem tudott más szót mondani, mint »Istenem, édes jó Istenem».

Tehát szabad volt ismét övei között és elmúlt egy nap, azon egy nap, melyért oly buzgón imádkozott ki a börtön falai között s a szegény Mátyás beteg lett s harmadnapra azon betegség, melytől annyit félt a börtön falai között, megragadta a szegény embert s negyednapra kint fektet a temetőben.

De hát mégis szabadon halt meg!

Helyi, megyei és vegyes hírek.

A városi képviselőtestület f. hó 26-án délelőtt 10 órakor rendkívüli gyűlést tart, melynek főbb tárgyai: Polgármesteri jelentés a város kölesőneinek convertálási ügyében; a Stern B. család alapítványi kórház épületének megvétele s a lebontás utáni megmaradó telek eladása iránt határozathozatal; jogügyi és kórházügyi bizottsági vélemény dr. Isó János tiszteletdíjára vonatkozólag; a hely-pénzsedők kérvénye szerződésüknek egy évre való meghosszabbítása tárgyában.

Tisztelgés az új megyei főorvosnál. Dr. Hány István vármegyei tiszti főorvosnál kinevezetése alkalmából Zalavármegyei orvosi kara f. hó 31-én délelőtt 11 órakor fog testületileg tisztelni és tisztelőleg ugyan azon a napon 1 órakor az „Arany Bányán” szállóban társasbédre jön össze. — A zala-egerszegi orvosok és gyógyszerészek f. hó 20-án testületileg az új megyei főorvosnál, s üdvözölték őt kinevezetése alkalmából.

Váltóbírálok ajánlata az osztrák magyar bank nagy-kanizsai fiók intézeténél. A soproni kereskedelmi és iparkamara legutóbbi rendes közös ülésén az osztrák magyar bank nagy-kanizsai fiók intézetének megkeresésére a Karczag Béla kitétele folytán megüresedett egy váltóbíráli állásra, valamint az osztrák magyar bank budapesti igazgatóságának határozata értelmében a nagy-kanizsai fiók intézetnél a váltó bíráli bizottságnak három taggal való szaporítása céljából 3 új váltóbíráli s így összesen 4 tagnak megválasztása végett ezen tisztre következőket hozta javaslatba: *Hertelendy Béla* ügyvédet, a „zalamegyei gazdasági takarékpénztár” elnökét, *Weizer József* vaske-kereskedőt és gépgyárosot, a „Weiser J. C.” bejegyzett vaske-kereskedő és gépgyáros cég birtokosát, *Blau Lajos* cognac- és önkormányzót, és es. és kir. udvari szállítót, a „Blau M. fia” bejegyzett cég birtokosát, *Irmuler József* vászon- és feheremű kereskedőt, az „Irmuler József” bejegyzett kereskedő cég tulajdonosát, *Bogenrieder József* szálloda- és kávéház tulajdonosát, a „Bogenrieder József” bejegyzett cég tulajdonosát, *Löwy Adolf* gabona- és terménykereskedőt, a „Löwy Adolf” bejegyzett kereskedő cég tulajdonosát.

Kinevezés. A m. kir. belügyminiszter *Bogyay Elemér* zala-egerszegi járási szolgabíróit belügyminiszteri díjtalan foglalmazó gyakornokoknak nevezte ki.

Autonómiai választások. A keszthelyi választó kerületben, melyhez a keszthelyi, kiskomáromi és tapolezai esperességek tartoznak, július hó 18—20-ik napjaiban ejtettek meg az autonómiai választásokat. Keszthelyen, ahol a választók létszáma az ezeret felülhaladja, leszavazott 286 választó. A kerület világi autonómiai képviselőjévé — mint lapunk zártkörű értesülünk — *Mócsy Antal*, a tapolezai vál. ker. orsz. képviselője, választatott meg.

Értesítés. Nagy-Kanizsán, 1897. augusztus hó 23-és 24-ikén tartandó vármegyei általános tanítótestületi közgyűlésen részt venni ohajtó kartársak, a kik elszállásolásra reflektálnak, legyenek szívesek a közgyűlés megtartása előtt legalább egy héttel *Waligurszky Antal* polgári iskolai tanító, elszállásolási bizottsági elnökkel jelentkezni s öt érkezésük idejéről értesíteni. Az előértekezlet a községi polgári iskola rajztermében, a közgyűlés pedig a város-háza díszteremben fog megtartatni. A választmány megbízásából *Mencsey Károly*.

A zala-egerszegi karácsonyfia-egylet által f. hó 18-án a Baross ligetben rendezett nyári táncmulatság igen látogatott volt és kitünően sikerült. Régi látunk kerti mulatságot, melyen oly nagy közönség gyűlt volna egybe. A siker eléréséhez közreműködött a helybeli kerékpár egylet is a Baross ligetben rendezett virágkorzójával, valamint a később rendezett versenyével. Az érkező siker mellett meg van az anyagi is. Ugyanis az összes bevétel 235 frt 19 kr., a kiadás 72 frt 66 kr. s így a tiszta jövedelem 162 frt 53 kr. volt. Felülfizettek: *Dombrádi Nagy Gyula* 5 frt, *Nagy László* (Andráshida), N. N. 2—2 frt., *Ferenczy János*, *Stern Farkas* 1 frt 50 kr., *Botfy Lajos*, dr. *Czinder István*, *Polgár János*, *Szigethy Antal*, dr. *Szigethy Elemér*, *Krosetz István*, *Graner Géza*, *Vargha Vilmos*, *Német N.*, *Krosetz Gyula*, N. Y 1—1 frt. özv. *Tahy Rozália*, *Krosetz Gyuláné*, *Vörös Ferenc*, *Spiriczky János*, *Hajik István*, *Sperlagh N.*, *Winhoffler Dezső*, *Boschán Gyula*, *Háiczky Kálmán*, *Házy János*, *Mészáros Elek*, N. N., *Kántor Pálné*, *Pál Ferenc*, N. N., dr. *Halász Miksa*, N. N., *Vasvári járásbíró*, *Gresz Károly*, dr. *Fürst Béla*, *Muzsik Mariska*, *Balassa Benő*, N. N., *Ösztreicher Samu*, *Záborszky József*, *Kummer Gyula* 50—50 kr., *Herényi Ferenc* 30 kr., N. N.-né, *Sipos* 20—20 kr. A szíves felülfizetőknek a nyilvánosság útján is köszönetét fejezi ki az egylet elnöksége.

A keszthelyiek Balaton-Füreden. A keszthelyi Iparosok Dalköre július hó 18-án Balaton-Füredre társas kirándulást s az ottani nagy-gyógyteremben a balaton-füredi kórház javára hangversenyt rendezett. 18-án reggel 6—8 óra között egész népvándorlás volt Keszthely város utcaiban látható. A kirándulók és az ezeket néző közönségből 500—600-an gyűltek össze az indulásra készen álló hajó kikötőjében. Pont 8 órakor a Baross gőzhajó kapitánya jelt adott az indulásra s a lobogó diszben álló hajó elhagyván a kikötőt, egy fordulattal utnak indult a 375 kirándulóval Balaton-Füred felé. Fél egyre járt már az idő, amidőn a kirándulótársaság a balaton-füredi kikötőbe megérkezett. Kiszállva a hajóról, az egész társaság *Kisfaludy* szobrához vonult, ahol dr. *Magasházy Antal* fogymnasiumi tanár szokott ékeszölésével tartott beszédet, melynek végeztével a kiránduló társaság egy pompás babér és palma levelekből álló koszorút helyezett el a szoborra. Este fél 9 órakor kezdődött a hangverseny, amelyet tánc követett. A társaság reggel 4 órakor indult vissza s 8 órakor Keszthelyre érkezett.

A veszprémi egyházmegyében *Pálffy Ferenc* pacsai káplán Szápára ideiglenes lelkésznek nevezetett ki; *Pacsára káplánnak Jankovich Tihamér* ujmisés küldetett, *Fodor József* lesence-tomaji és *Horváth Mihály* déghi káplának kölcsönösen áthelyezettek.

Körjegyzői választás. Bánok-Szent-Györgyön az eltávozás folytán megüresedett körjegyzői állásra *Galambos István* volt nagy-kanizsai szolgabírói irnokot választották meg.

A zala-egerszegi iparos ifjúság önképző körének folyó hó 11-én tartott nyári táncmulatságán az összes bevétel 256 frt 23 kr., a kiadás 123 frt. 39 kr., így a tiszta jövedelem 132 frt 84 kr. volt. A mulatság alkalmával felülfizetni szívesek voltak: *Nagyságos Farkas Dávidné* urhölgy 3 frt, tiszteendő *Winhoffler Dezső* ur 2 frt, *Kéner Dániel* ur 1 frt 50, *Csádek Károly* ur 3 frt értékű arany függőt, *Lakatos István*, *Antal Béla*, *Morándini Tamás*, *Botfy Lajos*, *Lázár Antal*, *Lányi Kálmán*, *Bódy József*, *Kummer Gyula*, *Hunyady Sándor* urak 1—1 frtot, *Juhász József*, *Porlits János*, ifj. *Dömötör Sándor*, *Kováts József*, *Breisch Sámuel*, *Kiss János*, *Szakony József*, *Udvardy Ignác*, *Baly Béla*, *Preszler Gyula*, *Varga György*, *Rozenkrancz N.*, *Bájer Vince*, N. N. *Krosetz Gyula*, *Krosetz István*, *Papp Alajos*, *Ösztreicher Samu*, *Székál István*; *Schmelka Mariska* k. a. *Schmelka István*, *Antalík N.*, *Herits Lajos*, *Schuffner Frigyes* urak 50—50 kreért, *Budinezy Mátyné*, *Vass Ferenc*, *Lachenbacher N.* né 40—40 krt., *Kohn Dávid*, *Muth Jakab*, *Eklér József*, *Riz Elek* urak 30—30 kreért, *Böhm István*, *Böhm János*, *Fliszár Ferenc*, *Lendl Gyula*, *Eklér János* *Veber Samu*, *Körmeny Pál*, *Dömötör György*, *Kováts Endre*, *Bakos István*, *Liebsütz József*, *Szinger Miksa*, *Flórián Lajos*, *Goldfinger Dezső*, *Berger György* urak 25—25 krt., *Pausa János*, N. N. *Hegegüs N. (Z.-Szt-Iván)* Nagy Györgyné, *Horváth Ferencné*, *Kráxner János*, *Horváth István*, N. N. *Hárti Örzse*, *Perlaki N.* urak 20—20 kr., *Baraga Sándor* ur 15, *Kelemen Jenő* ur 10 krt., melyért hálás köszönetét fejezi ki az elnökség.

Lóverseny Csáktornyan. Lipót Salvator herceg a csáktornyai tüzérségi had- és céllövő gyakorlatokban résztvevő tüzérség részére július 31-én tiszti, alifizti és legényeségi lóversenyt rendez, mely után tiszti bál és legényeségi mulatság lesz.

A zala-egerszegi iparistület által augusztus hó 1-én az iparistületnek önhibájukon kívül munkaképtelenné vált tagjai, özvegyei és árva segélyezésének alapítóje gyarapítására f. évi augusztus 1-én a kaszabási kertben sorsjátékkal egybekötve rendezendő mulatságra akik tévedésből meghívott nem kaptak és arra igényt tartanak, azokat a rendezőség felkéri, hogy szíveskedjenek az iparistület helyiségében a hivatalos órák alatt jelentkezni. Ugyanott kaphatók tíz krajcárjával sorsjegyek a sorsjátékhöz.

Országos ors. águti nyílt kerékpárversenyi rendez a Balaton Kerékpár-Egylet Keszthelyen augusztus 1-én Budapestről Keszthelyig 183 kilométer távolságban. Indulás Budapestről augusztus 1-én reggel 6 órakor a 4-es számú (Sós fürdő) kőtől. Versenydíj: Elsőnek 200 korona értékű arany érem, másodiknak 100 korona értékű ezüst érem, harmadiknak *Hannia* k. e. nagy ezüst érme és gróf *Festetics Tassilo* tiszteletdíja; negyediknek *Hunnia* k. e. nagy ezüst érme és Keszthely város tiszteletdíja ötödiknek *Hunnia* k. e. nagy ezüst érme és a keszthelyi csónakázó és koreszolyázó egylet tiszteletdíja; hatodiknak — huszadikig Balaton k. e. ezüst érme, huszadiktól felfelé mindazoknak a Balaton k. e. idő érme, kik az utat 11 óráig belül teszik meg. Tét: 4 korona. A verseny napján a kerékpár egylet egyúttal nagy ünnepséget rendez, amelynek záradékát képezi este 9 órakor társas vacsora a *Hullám* szállodában, az érmeik és díjak ünnepélyes kiosztása s aztán tánc.

Zászlószentelési ünnep. A sümegi iparos ifjúság egylete f. hó 18-án tartott gyűlésében zászlója felszentelése ünnepélyt augusztus 20-ára tűzte ki. Úgy a városban, mint a vidéken az ünnepséget iránt nagy az érdeklődés. A győri, tapolezai, kaposvári stb. egylet máris előjegyzést tett a zászló nyélbe verendő szegekre, melyek névszám lesznek aranyozva és az illető előjegyző egyesület nevével lez béve; az egyesületek küldöttségileg képviseltetik magukat. Sok városba alakult egyesület teljes címét nem tudjuk, ezeket ez uton bírák vagyunk meghívni. Az ünnepély rendje következő: d. e. 8 órakor az egylet helyiségében gyülekezet, innen a koszorús legények és vőfélyek 80 tagból álló menete s az egy-letli tagok felvonulnak a zászló anya öngyűsága *Eitner Zsigmond* né lakására, honnan a helybeli plébánia templomba mennek, itt misét hallgat az ifjúság, melyen saját dalos köre fog közre működni; mise után a zászló megszentelés; ezt követi a Vince téren ceremóniával a szegek beverése, mit elnöki megnyitó előz meg. Közbe az egylet dalos köre énekel, majd *Bánfi Alajos* igazgató ur alkalmi szónoklatot tart. — A felszentelési ünnepély bevégeztével társas ebéd, utána tekeverseny s este 7 órától tánc mulatság A belépti díj személykint 50 kr., családijegy 1 frt 20 kr., — Társas ebéd díja 1 frt. A sümegi iparos ifjúság egylet nevében *Eitner Jenő* elnök.

Csáktornya város 1996. évi számadása. Csáktornyának 1896. évről szóló és július hóban fölülvizsgált számadásai most jelentek meg, melyek szerint a bevétel 33.847 frt 28 krt tett, mely összegből a község a tanügyre 11.737 frtot áldozott. A kiadás 61.072 frt 28 krra ruggott. A kiadás szembéllítva a bevétellel azért oly aránytalanul nagy, mert a község hitelművellet útján födözte a kaszárnya építési kölcsön esedékes részleteit, mivel a hadügyi kormány a kaszárnya u'án esedékes bért még nem tette folyóvá. Kiténik továbbá ezen számadásból, hogy a 244.500 frt értékű regále kötvényt is beleértve, a község ingó és ingatlan vagyona 919.020 frt 53 kr, ezzel szemben a teher 466.987 frt 71 kr. s így a tiszta vagyon 452.032 frt 82 kr. Ezen kívül a község kezelése alatt a kórházi alap 4.325 frt 54 kr., a szegény alap 2.015 frt 13 kr., a szegényház alap 4.311 frt 75 kr., az iskola alap 7.000 frtra rug. Csáktornya összes tiszta vagyona tehát megközelíti a félmilliót.

Mura-Szent-Márton község vásárjoga. A kereskedelemügyi miniszter véleményezés végett megküldötte a soproni kereskedelmi- és iparkamarához *Mura-Szent-Márton* község kérvényét állítólag régi vásárjogának újbol

engedélyezése tárgyában. A kamara iparszakosztálya a kérvényt tárgyalás alá vevén, kiderítette, hogy a nevezett községnek vásárjoga nem volt; azonban eltekintve e körülménytől, a község kérelme ipari, kereskedelmi- és közforgalmi tekintetből sem vehető figyelembe. A községtől ugyanis 30 kilométer távolságban évenként 82 országos és ezen kívül hetenkint 8 hetivásár tartatik s így a vidék forgalmáról kellőképen van gondoskodva; továbbá a község 303 lakosával s össze-vissza 10 kereskedő- és iparossal a kamara kerület legjelentektelenebb községei közé tartozik s félreeső földrajzi fekvésénél fogva is alkalmatlan országos vásárok tartására s végül a Muraköz amúgy is túl sok vásárainak újbol való szaporítása az amúgy is már szétforgácsolt forgalmat még jobban elaprózná s vásárszót kereskedőink és iparosaink kárára és veszélyére még az eddig jó országos és hetivásári piacoknak bizonyult csáktornyai, lentii, muraszombati és perlaki piacokat is károsan befolyásolná; az ipar szakosztálya a kérelemmezés elutasítását javasolja a kereskedelemügyi miniszterhez intézendő véleményes jelentésében; e javaslatot a kamara közös ülése elfogadta s ily értelemben tesz felterjesztést.

Tanító választás. Boldogult *Bányai Károly* halálával a keszthelyi községi iskolánál üresedésbe jött tanítói állás a július 22-én *Bogyay Máté* elnökele alatt megtartott választáson töltött be olyképen, hogy *Révai Iona* Rendes tanítónővé léptettetett elő, segédtanítóvá pedig *Vaszary Kálmán* bicskei tanító választatott meg szavazattöbbséggel.

A cégbejegyzések, törlések, iparbejelentések és visszamondások nyilvántartását a soproni kereskedelmi- és iparkamara területén ellenőrző bizottságnak a kamara legutóbbi közös gyűléséhez tett jelentése szerint a f. év január 1-től fogva május 25-ig a kamara kerületében levő iparhatóságok értesítései szerint 831 iparbejelentés és 211 visszamondás történt; ebből a zala-egerszegi törvényesek területére esik 85 bejelentés, 19 visszamondás, a nagy-kanizsai kir. törvényesek területére 97 bejelentés, 16 visszamondás. Cégjegyzési eset előfordult összesen 41, a zala-egerszegi törvényeseknél 3, a nagy-kanizsainál 8. Cégbejegyzési indítványt a kamara a területén levő törvényeseknél 22 esetben tett, 63 cégtörési indítványt pedig most készít elő.

Vizbefut aggastyán. *Csenye Mihály* 96 éves aggastyán folyó hó 18-án a Hévíz lefolyását képező patakokba ment fürdeni, s abba bele is fult. A vizgálat szerint agyszélhűdés érte a teljesen elgyengült, tehetetlen aggastyánt.

Magdolna napi országos vásárunk f. hó 22-én volt. Csekély volt a forgalom benn a városban; csupán a marhavásártéren volt nagy élénkség. A vásár napján 1777 átiratás történt. Marhakereskedők nagy mennyiségű szavasmarhát szállítottak el a vasuton.

Nyilatkozat. Készséggel hozom köz tudomásra ama, már több ízben tapasztalt, legutóbb családomban észlelt tünetet, hogy a mohai *Agnes-forrás* vize tisztán vagy borral vegyítve nagy befolyással van a tejképződésre, s ennek használata teljesen feleslegessé teszi az e célból eddig használt s költségesebb söröt. Sőt meg a gyermek is, ki az anya-vagy dajkatejével ezt beszívja, kövérebb, egészségesebb, főleg bőre ment marad minden kiütés- és pattanástól. Családomban tett tapasztalatok után, hol oly bő és sürű tejképződés állott be e víz folytonos élvezete folytán, ellenkezőleg pedig, míg ennek élvezetétől fizikai akadály folytán megfosztattunk, valóságos tejszűrés állott elő, egész jó lelekkel, mint biztos eredményt, konstátálhatom. Nem véletlen eszközölte e tapasztalatot; reá vall a folytonos megfigyelés. E megfigyelés után használtattam én is ivóvíz gyanúnt a mohai *Agnes-forrás* vizét, s hogy mily eredményt, azt a vidéken mindenki megbámulta. Az emberiségnek vélek szolgálatot tenni akkor, midőn ezt b. tudomására hozni szerencsém von. Keresztesen, 1895. aug. 9. *Babai Kálmán*, ev. ref. lelkész.

Tanítói pályázat. A nagy-lengyeli plébániába belezett *dobrétei* róm. kath. iskolánál a tanítói állásra aug. hó 8-ára pályázat hirdettetik. Jövedelme: szabad lakás és házikert ingyenes használatán kívül a hitközség pénztárából 300 frt; továbbá 100 frt államsegély biztos kilitásba van helyezve. Jövő évben új iskola-és tanítólak fog építetni. Csak tanképesített egyének pályázhatnak. Személyes megjelenés kívánatos. Nagy-Lengyel, postahely, Zalam. 1897. júl. 17. *Gaal Ferenc* iskolaszéki egyh. elnök.

IRODALOM.

A Keri, a kertészeti összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap. 14-ik száma következő tartalommal jelent meg: *Mauthner Ödön*: A kel termeléséhez. *Dr. Rodiczky Jenő*: Egy ócska ujdonság. *Mátray Lajos*: A permetezésről. *Farkas Elek*: A szamóca magról való szaporítása. *Aló Imre*: A téli oltás hogy vált be. *Hrebly Emil*: A gyümölcsértékesítő szövetkezetek. *Cselkó István*: Az oleanderről. *Vts.*: *Saponaria ocyroides*. *Bokor István*: *A Gnaphalium lanatum*, mint korona fácska. *Id. Katona Zsigmond*: A piros kövidink. *Vitályos A* gyűrűzők. *Mauthner Ödön*: Kertészeti kiállítás Hamburgban. *Kalocsai Róza*: Zöldséges kerteink. *Zádor Gyula*: A faiskola és a csemeték. *Hirek*. *Apró szakközlemények*. Szerkesztői üzenetek. Színes műmellet: *Fametszetek*.

Selyem damasztok 65 krtól 14 frt 65 krig méterenként; valamint fekete, fehér, színes *Henneberg-selyem* 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott, damaszt s. a. t. (mint egy 140 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban) s. a. t. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva; valamint a mintákat postafordultával küldik **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyárai Zürichben**. Svájca címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Nyilt-tér.

38 kitévés, ezek közt 14 díszokmány és 18 aranyérem. Számtalan bizonyítvány első orvosi szak-tekintélyektől.

Újszülött gyermekek,

kik anyjuk által épen nem, vagy csak tökéletlenül lesznek szoptatva,

Nestlé H.-féle gyermektáplisz használata folytán ok-zerü módon fölnevelhetők. **Mintaanyagot**, nemkülönbön rőpiratokat, legelső szaktekintélyeknek, menházak és gyer-
mekkórházaknak számtalan bizonyítványa foglaltatik — ki-
vánatra ingyen küld a központi raktár:

F. Berlyak I., Naglergasse Nr. I.

Henri Nestlé-féle gyermektáplisz 90 krajcár.
Henri Nestlé-féle mesterséges tej 50 krajcár.

Raktár minden gyógytárban és fűszerkereskedésben.

Orvosi körökben a **tehenetj** veszélyeire a sürün fellépő száj és köröm fájás következtében, különösen mint **csecsemő tápszer** és oly élvezeti szereknél, melyek tej hozzáadását kívánják, figyelemre méltó és a tej által származható betegségektől való megóvás tekintetéből a Nestlé-féle gyermektáplisz, mint a **legrégibb** gyermektáplisz és a **legtökéletesebb helyettesítője** az anyatejnek ajánltatik. — Utóbbi már 1872. óta van az osztrák magyar monarchiába vezetve és tekintve összeállítását, minden **tej hozzáadást** nélkülözhet.

Ezen liszt, eltekintve régi megkísérléséről, a társadalom minden rétegében a gyermek tápszerek közt az első helyet foglalja el, sok év után még maig is használják a Szt.-Anna gyermekkórházban. Prof. dr. Widerhofer vezetése alatt. A Lipótvárosi, Karolin, Rudolf trónörökös gyermekkórházakban Bécsben, az orsz. lelenházban Budapesten; a Ferencz József gyermekkórházban Prágában, az ottani klinikákon, szintugy a Cyrill és Method gyermekkórházakban, Brümében, a morva országosintézetnél Omützben, a Szt.-Anna gyermekkórházban, Gráczban stb. szintugy az alsó ausztriai orsz. lelen házban 1872-ben az akkori igazgató dr. Fridringer által a leggyengébb gyermekeknek is kitűnő eredménnyel használtatott.

Ez az **egyedüli** gyermektápszer, mely ellentétben más készítményekkel, a csecsemőnek folyton ugyanazon táplálékot nyújtja, csak hogy vízzel vegyítve néhány percig felfőzve kell lenni, ellenben a többi készítmények mind **tej hozzátételét** kívánják, mire különösen figyeljünk.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

Pályázati hirdetés

a „Böröczfy Csaplovits“ családi tanulmányi ösztöndíjra.

Zalavármegye nemesi és alapítványi választmánya a megüresedett „Böröczfy Csaplovits“-féle 240 frt. évi összeg-járó tanulmányi **családi ösztöndíjra** pályázatot nyit a következő feltételek mellett:

1. Kétségtelen kimutatása a családból való leszármazásnak.
2. Középkispolai, vagy egyéb felsőbb tanfolyam hallgatását igazoló jó bizonyítvány.

Az ösztöndíj az 1897/8-ik tanévre folyósíthatik; kérvények **1. évi augusztus hó 8-ig** Zala-Egerszegrre alulírotthoz küldendők.

Zala-Egerszeg, 1887. július 23-án.

balásfai OROSZ PÁLI,
nemesi alapítványi
választmányi tag és jegyző.

Arverési hirdetés.

Zala-Lövő község előjárósága által közhírré tétetik, miszerint **Zala-Lövő község és a hozzá tartozó „Irsa“ puszta vadász területe** 6 egymás után következő évekre 1897. augusztus hó 1-én d. u. 3 órakor Zala-Lövő községben a községbíró házában tartandó árverésnél a legtöbbet ígérőnek bérbe adni fog.

A bérleti feltételek Zala-Lövő község bíró házában betekintheők.

Zala-Lövő 1897. július hó 18-án.

Bárány Jenő Takács János
jegyző. bíró.

A gazdalközönség és a gépkereskedők

figyelmébe!

Gazdasági géposztályunk raktáiraiban, az éppen lefolyt üzletév váratlanul gyenge forgalma, minden nemű gazdasági gépekből, u. m.:

4, 6 és 8 HP gőzcséplőkészletek, járgányok és járgányos cséplőgépek, Backer rendszerű és Vidats féle rosták, egy és többvasú elék, boronák, rőtörő hengerek, vetőgépek, tengeri vetőkészülékek, aratógépek és fű-aszálók, szecskavágók, repavágók és zuzók, kukorica morzsolók és erőes tengeri darálók, egy és kétjárú őrőlmalmok, olajprések stb. stb.

nagymérvű készlet összeroldását okozván, igazgatóságunk kapcsolatban azon határozatával, hogy egyes gazdasági gépek további gyártásával teljesen felhagyjunk, ezen nagy készleteknek, rendkívüli mérsékelt áron való eladását akarja eszközölni.

Ezt azon megjegyzéssel hozzuk a t. érdekl. közönség tudomására, hogy az eladás nemcsak egyes darabokban, hanem esetleg kisebb-nagyobb tömegekben is történik, a szerint, a mint erre igényt tartó gazdák és hivatott kereskedők jelentkezni fognak.

Ritka alkalom kínálkozik most az érdekelteknek elismert kitűnő minőségű gazdasági gépeket és eszközöket, rendkívül alacsony áron és előnyös feltételek mellett beszerezni.

Minden, ezen tárgyra vonatkozó kérdészközdésre, mely egyenesen hozzánk címzendő, szívesen fogunk felvilágosítással és árajánlatokkal szolgálni.

Teljes tisztelettel

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár r. t.
Budapest, Külső váci-ut: 29-37.

Birtok eladás.

Zala-Egerszegen, a vasuti allomás alsó részén, közvetlen a posta ut mellett, **két, szilárd anyagból készült, cserérszindelyvel fedett épület**, valamint a hozzá tartozó **nagy udvar**, úgy szintén a belsősegen túl egy darabban nagyobb terjedelmű **teleki szántó-föld**, amely birtok bármily gyártelepre vagy kereskedésre, épen ugy koresmai-vagy bármely, ipari vállalatra a vasuthoz való közelsége miatt — nagyon alkalmas, szabad kézből örök áron minden óran **eladó.**

Venni szándékozók kellő felvilágosítást nyernek alulírott tulajdonosnál.

Zala-Egerszeg, 1897. július 23.

Szigetváry József.

Arverési hirdetés.

ZALA-PATAKA község előjárósága által közhírré tétetik, miszerint **Zala-Pataka községhez tartozó vadász terület** 6 egymásután következő évekre 1897. évi augusztus hó 1-én d. u. 2 órakor Zala-Pataka községben a község-bíró házában tartandó árverésnél a legtöbbet ígérőnek bérbe adni fog.

A bérleti feltételek Zala-Pataka község bíró házában betekintheők.

Zala-Pataka, 1897. július 18-án.

Bárány Jenő Mészáros László
jegyző. bíró.

Arverési hirdetés.

CSÖDE község előjárósága által közhírré tétetik, miszerint **Csőde község vadász területe** 6 egymásután következő évekre 1897. évi augusztus hó 1-én d. u. 5 órakor Csőde községben a községbíró házában tartandó árverésnél a legtöbbet ígérőnek bérbe adni fog.

A bérleti feltételek Csőde község bíró házában betekintheők.

Csőde, 1897. július hó 18-án.

Bárány Jenő Fekete Ferenc
jegyző. bíró.

FEHÉR MIKLÓS

gépgyáros

ajánlja a

m. kir. államvasutak gőzcséplőkészleteit,

továbbá a legújabb szerkezetű **magánjárókat** és mindennemű egyéb gazdasági gépeket u. m.: **ekéket, boronákat, hengereket, vetőgépeket, (cirkulár) kör-fűrészeket, malomberendezéseket, trieurókat, darálókat, a legjobb peronospora-fecskendőket, szecskavágókat, bakkerrostákat stb. stb. kedvező fizetési feltételek mellett legjutányosabb áron, hitelképes vevőknek több évre terjedő részletfizetésre.**

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁRS BUDAPEST, ÜLLŐI ÚT 23.

Leégett, m. kir. államvasuti cséplők keretei **kesz pénzért beváltatnak**, valamint régi gépek újakkal be-cseréltetnek.

Cséplési időnyre vevőimnek megbízható gépészekről szívesen gondoskodom.

Képes árjegyzék kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve.

FEHÉR MIKLÓS gépgyáros

Budapest, IX. Üllői ut 23. sz. (a „Köztelek“ mellett).

ELADÓ HÁZ.

Perlakon főút 192 sz. ujház, 7 évig adómentes, 6 szobával, fürdőszobával, virágos, konyha és gyümölcsös kerttel, istálló és kocsiszinnel, rét és erdőilletmény-nyel, — bármely pillanatban **eladó.**

Tudakozódhatni **Németh Gyula** postamesternél Perlakon.

Arverési hirdetés

Mely szerint ezennel közhírré tétetik, hogy **Baktütös község vadász területe** 1897. évi augusztus 1-től 1903 évi július 31-ig terjedő hat évre 1897. évi július hó 28-án délelőtt 10 órakor a baktütösi bíró háznál nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Baktütös, 1897. július 20-án.

Puly Gábor **Tóth Ferenc**
kérjegyző. bíró.

1543. sz.
tvh. 1897.

HIRDETMEY.

Zalavármegye tekintetes alispánja az 1897. évi július hó 16-án kelt 18431. számú rendeletével a Kámáncs—Hahót—sajtóri tvh. közút 1 km. szakaszán levő 1 sz. csatornahidnak valamint az ugyanazon közút 17—18 km. szakaszán levő 25. sz. fahidnak újbéli építését **2263 frt 59 kr, összeg erejéig engedélyezte.**

A fentemlített munkálatok kivételének biztosítása céljából az 1897. évi augusztus hó 2-ik napjának 11 órájára a zala-egerszegi magy. kir. állam-építészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap 10^{1/2} órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költség összeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponkint megtekintheők.

Zala-Egerszeg, 1897. július hó 18-án.

A zalavármegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

kamara iparszakosztálya a kiderítette, hogy a nevezett ; azonban eltekintve e körül-
véri, kereskedelmi- és közfor-
tő figyelembe. A községtől
gban évenként 82 országos
fivásár tartatik s így a vidék
ndoskodva : továbbá a község
10 kereskedő- és iparossal
elenebb községei közé tarto-
sénél fogva is alkalmatlan
végül a Muraköz amúgy is
aló szaporítása az amúgy is
még jobban elaprózná s vá-
ánk kárára és veszélyére még
ivásári piacoknak bizonyult
bati és perlaki piacokat is
szakosztály a kérelemzés
delemügyi miniszterhez inté-
; e javaslatot a kamara közös
ben tesz felterjesztést.

sz. vásárunk 1. hó 22-én
benni a városban; csupán
lenkség. A vásár napján
keskedők nagy mennyiségű
kasutón.

hozom köztudomásra ama,
utóbb családomban eszlett
ortás vize tisztán vagy bor-
am a tejképződésre, s emek
teszi az e célból eddig
öt meg a gyermek is, ki
eszója, közelebb, egészsége-
nden kütes- és pattanástol.
után, hol oly bő és sürű
onos élvezete folytán, ellen-
zetetől fizikai akadály foly-
tejszűkség állott elő, egész
nynt, konstataíhatom. Nem
atott; reá vall a folytonos
n használtattam én is ivoviz
vizet, s hogy mily ered-
enki megbámulta. Az embe-
i akkor, midőn ezt b. tudo-
Keresztesen, 1895. aug. 9.

ly-lengyel plébániába kebe-
ánál a tanítói állásra aug.
Jövedelme: szabad lakas
n kívül a hitközség pénzta-
államségely biztos kilitásba
skola-és tanítólak fog épít-
nek bályázhatnak. Személyes
lengyel, postahely, Zalam.
kolaszéki egyh. elnök.

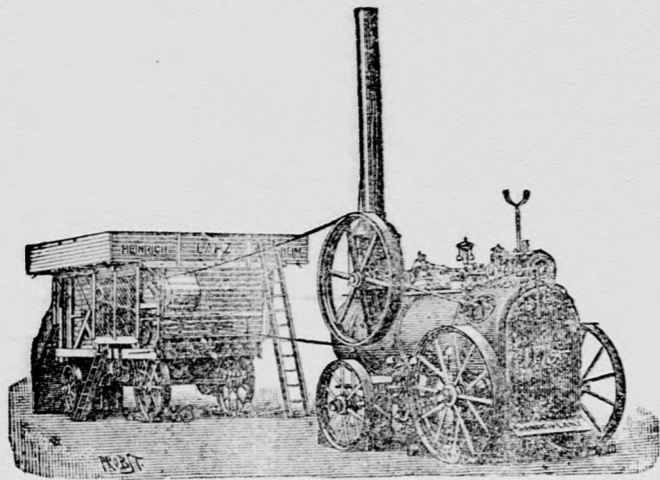
L O M.

zes ágait magába foglaló
na következő tartalommal
A kel termeléséhez. Dr.
jdonság. Mátray Lajos: A
A számoéa magról való
oltás hogy vált be. Hreblay
övedkezetek. Cselkó István:
a oeymoides. Bokor István:
korona fácska. Id. Katona
a. Vitályos A gyűrűzők.
lítás Hamburgban. Kalocsa
or Gyula: A faiskola és a
lemények Szerkesztői üze-
metszetek.

65 krtól 14 frt 65 krig
fehér, szines Henneberg-
krig méterenként sima,
damaszt s. a. t. (mint
2000 szín és mintázatban)
abér és vámmentesen a ház-
at postafordultával küldik
ari szállító) **sejyemgyári**
evelekre 10 kros, levelező
szandó. Magyar nyelven
intéztettek.

Drössler Károly

cs. és k. szab. gazdasági gépgyár, vas- és rézöntőde
Budapest, VI., Váci-körút 59. sz.
Alapított 1866-ban.

Ajánlja saját gyártmányu, legkiválóbb kivitelű szabadalmazott gőzszéplőkészleteit, melyek a magyar gazdasági viszonyoknak legcélszerűbben megfelelnek és az összes gazdaságba vágó gépeit.

Kizárólagos képviselőseg Magyarország részére.

LANZ HENRIK mannheimi cégtől,

mely elismert legnagyobb és legjelentékenyebb gyár gőzmozdonyok, és széplőgépekben; utóbbiak háromszori légtisztításra berendezve.

Ezen készletek minden eddigi versenyesítésnél az összes versenyző belöldi és angol gyártmányokat legmagasabb kitüntetéssel legyőzték. Ezek tehát a világ legjobb gőzszéplőkészletei.

Képes árjegyzékkel bérmentve, felvilágosítással készséggel szolgálunk.

Raktár Zala-Egerszegen Ján Ferenc kereskedésében.

10 m. hez 1 kg. 150,35
m. hez szállítással 5,90

Fei és fűtés
Egyszerben fe-
lete díjle és
völgygyel

Christoph Ferenc
SZOBAPALLO-FÉNYLAKK

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mérték alatt használattas-
sának, mivel a keletetlen szag és a lassú, ragaszkodó száradás,
mely az olajfestékek és az olajtaknak sajátja, elkerültesik.
Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiké magá végezheti
a mázolat. A palló motívumai feltörthető, anélkül, hogy
elvesztendő fényt. Még kell kiegészíteni:

színezett szobapalló-fénymáz.
sárgásbarnát és málingonbarnát, mely akár csak az olaj
festék fölé be a pallót egyáltalán fényt is ad. Ezért egyszerűen
alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen betűt minden
felület, korábbi mázolat stb, van azután

tiszta fénymáz (színezetlen)
új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen
parketre s olajfestékekkel már beázott egészen új pallókra való.

Csak fényt ad, emellett nem fűti el a fűtést.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzetméter (két középna-
gyasú szobára való) 5 ft. 90 kr., vagy 9 ft. mázla.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol
raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospet-
ektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevitelénél tessék
jól vizsgálni a edre s a gyári jegyre, mivel ez a több mint
1860 éve létező gyártmányt sokféle utánozzák és hamisítják,
s sokkal rosszabb, a gyáknak a célját meg nem felelő minőség-
ben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója.
Prága, K. Berlin.

Zürich.

CHRISTOPH FERENC

kitüntetett sötétfekete

bőr-lakkja

jobb, mint bármely fénymáz. Pusztá rákenéssel fekete,
szép fényt ad.

Kapható JÁN FERENC kereskedésében Z.-Egerszegen.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a „Foncière“ Pesul biz-
tosító intézet“nél évenkénti nyereségyen föl-
osztással egybekötött halálesetre biztosított
feleinknek tudomására hozni, hogy a múlt 1896.
évre eső nyereségyen-osztalék

10³/₄%, azaz Tíz és háromnegyed százalékot
tesz ki. —

Ezen nyereségyenrész a díjfézés helyén, 3
hónapon belül, felveendő. Az ezen idő alatt fel
nem vett nyereségyenrész a biztosított tőke
emelésére fognak fordíthatni.

FONCIÈRE, PESTI BIZTOSÍTÓ INTÉZET
zala-egerszegi képviselősege.

FISCHER LÁSZLÓ. SZÁNTÓ, titkár.

18525

ni. 1897.

PÁLYÁZATI HIRDETME NY.

Zalavármegye törvényhatóságánál üresedésben lévő egy évi 1200 forint fizetéssel és 300 forint lakbérrel díjazott

árvaszéki ülnöki,

egy évi 800 forint fizetéssel és 200 forint lakbérrel ellátott

alszámvevői,

végül évi 250 forint fizetéssel és 150 forint utiátalánnyal javadalmazott

zala-egerszegi járási orvosi

állásra pályázat hirdettetik azzal, hogy ezen állások közül az árvaszéki ülnöki állás ideiglenes helyettesítés útján azonnal, — a folyó évi október hónapban tartandó törvényhatósági bizottsági közgyűlésen pedig választás, — az alszámvevői és járásorvosi állás főispáni kinevezés útján végleg fognak betölteni.

Felhívtnak mindazok, a kik a fenti állásokra pályázni kívánnak, hogy az 1883. évi I-ső t.-c. által megkivánt minősítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket Dr. Jankovich László gróf főispán ur öméltsághoz címezve alulirotnál folyó évi augusztus hó 5-ig bezárólag annál inkább nyujtsák be, mert a kitűzött határidőn túl beérkező pályázatok figyelembe vétetni nem fognak.

Zala-Egerszegen, 1897. évi július hó 20-án,

Csertán Károly

Zalavármegye alispánja.

The Continental
Bodega Company.
Valódi hamisítatlan
külföldi borok

• Portbor.
• Sherry.
• Madeira.
• Marsala.
• Malaga.
• Tarragona s.a.
Legjobb
bevásárlási forrása

Raktár:
ZALA-EGERSZEGEN
FRIDRICH MARKUS
szállodásnál.

Raktár Zala-Egerszegen Ján Ferenc kereskedésében.

Kitűnő hírnevű biztosító intézet igen népszerű biztosítási ágakkal (nem életbiztosítás) még néhány

kerületi képviselőt

szándékozik kinevezni, hanem csakis olyan uriemberet, kik társadalmi állásuk avagy családi összeköttetések révén az illető megyékben derék ügynököket kinevezhetnek. Csakis előkelő körökhöz tartozó urak pályázhatnak, de azok igen jövedelmező állást nyerhetnek (fix fizetés, uti költség stb.) Szakképzettség nem szükséges. Szíves ajánlatok „Előkelő Állás“ jellege alatt Friedenstein és tsa hirdetési irodájához Budapest, Teréz-körút 3. sz. a. intézendők.

415/v. 1897 sz.

Arverési hirdetmény.

Mulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zala-egerszegi kir. járásbírósg 6130/97. számú végzés által Rozenberg Berté kis-páli lakos végrehajtó javára Fueskes Ignác sígodi lakos ellen 73 ft 40 kr. tőke, ennek 1896. évi december hó 3-tól járó 5% kamatja, úgy járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 590 fitra becsült szarvasmarhák, gazdasági eszközök, takarmány és sertésekből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Ságodban leendő eszközzésére 1897. évi július hó 30-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zala-Egerszegen, 1897. július 5-én

Nagy Sándor, kir. bir. végrehajtó.

18824

ni. 1877.

Pályázati hirdetmény.

Zalavármegye törvényhatóságánál 300 ft fizetéssel és 200 ft utiátalánnyal ujonnan rendszeresített **novai járási állatorvosi állásra** pályázat hirdettetik.

Felhívtnak mindazok, a kik ezen állásra pályázni kívánnak, hogy az 1888. évi VII. t.-c. által megkivánt minősítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket dr. Jankovich László gróf főispán ur öméltsághoz címezve alulirotnál 1897. évi augusztus hó 5-ig bezárólag annál inkább nyujtsák be, mert a kitűzött határidőn túl beérkező pályázatok figyelembe vétetni nem fognak.

Zala-Egerszegen, 1897. évi július hó 20-án

Csertán Károly,

Zalavármegye alispánja.